

Cash is king, of toch niet?

Het experiment zonder portemonnee en contant geld

Willem L. Middelkoop

15 juli 2016

Heel vaak zie ik mannen een portemonnee vol plastic meedragen: meerdere pinpassen en creditcards plus een stapel klantenkaarten en lidmaatschapspasjes. Dan doen sommigen er zelfs nog een schepje bovenop met stinkend papiergeld en plakkerige metalen munten! Het zette me aan het denken: kan ik een broekzak vrijmaken door de portemonnee te dumpen?

Dus hoe zag mijn portemonnee eruit? Mijn portemonnee bevat:

- persoonlijke pinpas
- persoonlijke creditcard
- zakelijke pinpas
- gedeelde pinpas (met mijn vriendin)
- rijbewijs
- zorgverzekeringspas
- OV-chipkaart
- wat papiergeld
- een kaartje dat aangeeft dat ik vrijwillig orgaandonor ben

- een papieren lijstje met "in geval van nood"-telefoonnummers

Dit waren de dingen waarvan ik dacht dat het verstandig was om ze in mijn portemonnee te hebben, die ik vrijwel altijd bij me draag. Maar toen besloot ik echt na te denken over hoe vaak ik deze spullen daadwerkelijk gebruikte. De eerste stap om van de portemonnee af te komen, is te identificeren wat je er echt mee doet.

Identificeer het daadwerkelijke gebruik

Natuurlijk gebruik ik mijn portemonnee om te betalen, meestal met mijn persoonlijke pinpas. Slechts af en toe gebruik ik een andere kaart. Op de meeste plaatsen waar ik kom, worden elektronische betalingen met een of andere credit- of pinpas geaccepteerd. Als elektronische betalingen niet worden geaccepteerd, is er meestal wel een geldautomaat in de buurt waar ik wat contant geld kan halen als het echt nodig is.

Ik heb mijn zorgverzekeringspas nog nooit nodig gehad (geluksvogel); en ik weet uit ervaring dat Nederlandse ziekenhuizen en zorgverleners een computersysteem hebben waarmee ze verzekeringsgegevens en donorinfo kunnen verifiëren door je naam en geboortedatum in te voeren. De zorgverzekeringspas en het orgaandonorkaartje kunnen dus worden weggelaten.

Ik reis meestal met de fiets, brommer of auto. Slechts één of twee keer per maand maak ik gebruik van het openbaar vervoer. Voor het openbaar vervoer in Nederland heb je een speciale OV-chipkaart nodig. Niet alle metrostations en bushaltes verkopen die. Dus als ik met het openbaar vervoer reis, heb ik die kaart nodig, maar alleen dan, niet de hele tijd!

In Nederland is het wettelijk verplicht om een geldig identiteitsbewijs te kunnen tonen; als je dit niet kunt, is de boete ongeveer 90 euro. In de praktijk is mij om een ID gevraagd bij verkeerscontroles of wanneer ik een pakketje ophaal bij het lokale postkantoor.

Na serieus overwegen heb ik de functionele eisen van mijn portemonnee teruggebracht tot slechts: betalingen doen en mezelf kunnen identificeren.

Betalingen optimaliseren: smartphone

Het lijkt dwaas in deze moderne, verbonden wereld dat ik vier (!) bankpassen bij me heb. Ik wil gewoon kunnen betalen en er op de een of andere manier voor zorgen dat dit van de juiste geldbron gebeurt. De kaart die ik gebruik, maakt me niet uit. Kan ik de kaarten helemaal weggelaten?

De toekomst van betalen is overduidelijk mobiel. Aangezien bijna iedereen een smartphone bij zich heeft, is het alleen maar logisch dat de twee grote smartphonekrachten in de wereld de weg vrijmaken voor mobiel betalen. Ik heb het over Apple Pay en Google Wallet. Helaas staat de ondersteuning voor mobiel betalen in Nederland nog in de kinderschoenen en is deze op zijn best zeer gefragmenteerd. Dus, althans voor nu, lijkt het erop dat ik minstens één breed geaccepteerde bankpas nodig heb om te betalen.

Als ik maar één bankpas meeneem, welke moet dat dan zijn? Ik kwam erachter dat de meeste van mijn betalingen persoonlijk en niet-zakelijk zijn. Boodschappen doen, koffie halen of een broodje kopen. Slechts één of twee keer per maand gebruik ik mijn zakelijke pas. Met bankapps kan ik snel geld overmaken van de ene rekening naar de andere, waardoor het gemakkelijk is om de minder vaak gebruikte bankpassen thuis te laten. In Nederland (en de buurlanden) worden pinpassen (Maestro / PIN) het best

geaccepteerd, gevolgd door creditcards. Daarom kies ik mijn persoonlijke pinpas als "de enige echte", maar als ik in de Verenigde Staten zou wonen, was het misschien mijn persoonlijke creditcard geweest.

Alles samenpakken

Idealiter wil ik van de portemonnee af, maar ik moet twee plastic kaarten meenemen: een bankpas en mijn rijbewijs. Ik dacht erover om ze aan elkaar te lijmen of te plakken. Maar toen bedacht ik me: de smartphone die ik gebruik is groot genoeg om een of twee kaarten tussen het hoesje en de telefoon te steken.

Het iPhone-hoesje is groot genoeg om pasjes in te verbergen.

In tegenstelling tot smartphonebetalingen in Nederland, worden contactloze betalingen (via een NFC-chip in de bankpas) nu breed geaccepteerd. Je hoeft de bankpas alleen maar binnen het bereik van de betaalautomaat te houden om een betaling te doen. Voor kleine betalingen (onder de 50 euro) staan de meeste Nederlandse banken toe dat je betaalt zonder een pincode in te voeren. Wat de meeste mensen niet weten, is dat contactloos betalen ook werkt voor grotere bedragen; het is nog steeds niet nodig om de bankpas te tonen (je wordt alleen gevraagd om een pincode in te voeren op de automaat).

Twee plastic pasjes stapelen is eenvoudig.

Aangezien radiogolven gemakkelijk door een rubberen iPhone-hoesje kunnen gaan, probeerde ik de NFC-bankpas en het rijbewijs net achter mijn telefoon te steken. Het flexibele rubberen hoesje verborg de kaarten netjes en de telefoon werd er nauwelijks dikker van. Briljante eenvoud... dacht ik!

De iPhone met hoesje is maar een klein beetje dikker.

Testen in de praktijk

Een vriend van mij heeft een bar en hij stond me vriendelijk toe zijn betaalautomaat te gebruiken om de "smartphone met verborgen contactloze bankpas"-opstelling te testen. Het werkte niet! De automaat herkende mijn bankpas niet als deze tussen mijn telefoon en het hoesje zat. De telefoon verwijderen en het rubberen hoesje met kaart presenteren werkte wel.

Hoewel ik Apple Pay niet gebruik op mijn iPhone, lijkt de NFC-chip in de telefoon het signaal van de bankpas te verstoren. Ik probeerde de vliegtuigmodus in te schakelen

(waarbij alle radiochips worden uitgeschakeld) en zelfs de telefoon helemaal uit te zetten. De combinatie werkte nog steeds niet contactloos. Elke keer als ik wilde betalen, moest ik prutsen om de bankpas uit het hoesje te krijgen... meh!

Net als elke andere iPhone: maar in deze zit een contactloze NFC-bankpas en ID verborgen!

Het concept verfijnen

Na wat zoeken vond ik een ander smartphonehoesje met twee kaartsleuven aan de achterkant. Het is nog steeds een minimaal pakket, maar het biedt veel gemakkelijker toegang tot een of twee kaarten. Dat is geweldig voor de kaart die ik gebruik voor betalingen. Aangezien ik mijn ID zelden nodig heb, besloot ik die tussen het hoesje en de telefoon te stoppen. Dit werkt in de praktijk prima.

Naast het nieuwe hoesje heb ik ook de app "Card Mate Pro" geïnstalleerd om gemakkelijk een digitale kopie van mijn andere kaarten te bewaren (inclusief klantenkaarten en lidmaatschapspasjes). Een kaart digitaliseren is net zo eenvoudig als een foto maken. Het is een simpele app die heel goed werkt.

Dit hoesje biedt gemakkelijke toegang tot de betaalpas, terwijl de ID aan de binnenkant verborgen zit.

Ervaring na weken testen

Nu ik al een tijdje zonder portemonnee en contant geld leef, kan ik zeggen dat het werkt en dat ik het erg prettig vind. Ik ben naar Duitsland en België geweest en het werkte allemaal prima. Er waren een paar keer dat ik een winkel tegenkwam die geen bankpassen accepteerde. Dat was geen echt probleem: ik haalde of wat contant geld bij een nabijgelegen geldautomaat of ik vond een andere winkel om te kopen wat ik wilde. Een van de uitzonderingen was een (kleine) veerboot over de Maas, om die reden heb ik wat munten in mijn auto en in de zadeltas van mijn fiets gelegd.

Een ander ding waar ik van tevoren niet aan had gedacht, was de OV-chipkaart. Soms, als het weer erg slecht is, laat ik de fiets thuis of op het werk staan en neem ik de metro of bus. Maar door het onvoorspelbare karakter van het weer had ik moeite te beslissen wanneer ik de chipkaart mee moest nemen. Soms wilde ik de metro nemen, maar dan lag mijn OV-chipkaart op mijn locatie maar niet op mijn bestemming! De oplossing was om een andere kaart te kopen en ervoor te zorgen dat zowel mijn werk als mijn huis een OV-chipkaart "stand-by" hebben.

Dus uiteindelijk heb ik het gedaan: ik draag geen aparte portemonnee meer bij me. Ik geniet van de lege zak in mijn broek en de eenvoud van alleen mijn telefoon mee te hoeven nemen.